OUCMANICKÝ ZPRAVODAJ

č. 30

Červenec 2025

Senioři na výletě 20. května. F. Motl, Z. Lesák, P. Marek, L. Syrový, J. Vincencová, E. Olivová, J. Motlová, J. Džbánková, M. Krátká, F. Černohorský, J. Hlávka, M. Podhajská, E. Čermáková, L. Lesáková, A. Moravcová, M. Drozdíková

OBSAH

Úvodník	*3*
Zprávy z obce	*5*
Oucmanice před 50 lety – 1975	*6*
Vážení čtenáři – Oucmaňáček	*7*
Ankety	*8*
Senioři z Oucmanic	*11*
Filipojakubská noc	*13*
Debordelizace	*14*
Dobrý den Oucmaničtí - jóga	*15*
Dětské odpoledne s hasiči	*16*
Program rozvoje Oucmanic	*17*
Masopust v Oucmanicích	*18*
Neodolatelná nabídka	*19*
Nový přírůstek	*19*
Tak takové to tedy bylo …	*20*
Sedmý retro ples v Oucmanicích	*22*
O dětském karnevalu	*23*
Oucmanický uzlovaček	*24*
Zprávy z Palety, zatloukat, zatloukat …	*24*
Příroda Oucmanic, zázraky cestou …..	*26*
Proč sázíme lípy	*27*
Vlny veder	*29*

Odpady v roce 2024 a 2025 *31*
Školství v Oucmanicích 2/2 *33*
Včelař psycholog *35*
Den řemesel *37*
Společenská kronika *40*
Vítání občánků *40*

Výr velký

ÚVODNÍK

Rok 2025 přinesl a určitě ještě přinese řadu významných vnitropolitických i mezinárodních událostí, které se bezprostředně dotýkají našeho života. Tou nejsmutnější je již třetím rokem trvající válka mezi ruským agresorem a bránící se Ukrajinou. Nelze být objektivním kritikem těchto událostí. Jisté je, že pokud není ochota dohodnout se, tedy, alespoň z části být ochoten respektovat požadavky druhého, pak žádná dohoda není možná a bude dále pokračovat válečný souboj z pozice síly. Svět včetně nás, tedy České republiky, tuto variantu podporuje.

Všichni jsme s nadějí čekali, jak se podaří novému americkému prezidentu Trumpovi dostát svým prohlášením, že je po svém zvolení rychle schopen ukončit toto válečné střetnutí. Ukázalo se, že není. Nejenom, že válka na Ukrajině pokračuje, ale postupně se výrazně zvětšuje mezinárodní napětí. Trvá válečný stav mezi Izraelem a Palestinou s nejednotnou podporou demokraticky fungujících zemí, včetně USA. Tato napjatá situace se začíná stále více promítat do politických a ekonomických rozhodování, do mezinárodních vztahů. Zaběhlé demokratické zastupitelské systémy ztrácí své pozice a u voličů důvěru. Do popředí zájmu se dostávají populisté.

V letošním roce jsme vzpomněli 80. výročí konce 2. světové války. Stalo se celkem tradicí, že každoročně v květnu, při příležitosti státního svátku 8. května politici položí květiny u pomníků obětí. Lidé mají den volna a jsem přesvědčen, že velká většina z nich neví proč. Pozoroval jsem, že letos tomu bylo trochu jinak. Ve sdělovacích prostředcích bylo významu konce války věnováno více prostoru. Sám jsem se narodil 3 roky po jejím ukončení, a tak jsem znal krutost této války pouze z vyprávění. Jenom pro připomenutí uvádím.

Ve 2. světové válce padlo celkem 66 mil. lidí, z toho 24 mil. vojáků. Největší ztráty byly na stranách bezprostředních účastníků. Sovětský svaz měl 26 mil. obětí, z toho 10 mil. vojáků, na straně Německa 7,5 mil. obětí, z toho 5,5 mil. vojáků, Čechoslováků zahynulo 365 tis., z nich 25 tis. bylo vojáků. Samostatnou kapitolou byla genocida 5,5 mil. židů. Nepředstavitelné počty nevinných lidí, kteří položili životy, jenom proto, že tzv. demokratické systémy umožnily, aby se dostaly k moci takové strany a „osobnosti" jako Hitler v Německu a Stalin v Rusku. Nemáte obavy, že současný vývoj ve světě, ale i u nás nahrává možnosti opakování této historické události?

Přímé ztráty na životech se Oucmanicím vyhnuly. Přímo ve vojenských uniformách se války neúčastnil z Oucmanic nikdo. Mezi nuceně nasazenými z ročníku 1921 v německých zbrojovkách pracovali z Oucmanic Bohumil Marek (můj otec) a Karla Mudruchová. Válečný stav měl dopad na život ve vesnici, jak ho popisuje v obecní kronice Jaroslav Müller. Určitý strach byl z působení členů fašistické strany. Několikrát se řešilo udání, na základě, kterého byli spoluobčané souzeni. Znám je případ fabrikanta

pana Vacka z Brandýsa, který byl odsouzen k smrti.

Dlouho očekávaný konec války byl poznamenán velice smutnou událostí, která se odehrála 5. května 1945 v Brandýse nad Orlicí. Ze záznamů pana učitele Ondráčka ji letos velmi poutavě přiblížili brandýští ochotníci. Z jejich vystoupení cituji:

„Je 5. května 1945 a Brandýs je na nohou. Pražský rozhlas oznamuje zahájení povstání a žádá dobrovolníky se zbraní, aby přišli pomoci.

V Brandýse se sundávají německé nápisy, vzniká a ujímá se činnosti revoluční národní výbor. Svolává muže do 60 let věku.

Ve městě četnictvo zajímá Němce a jejich české přisluhovače.

Před Brandýsem od Bezpráví je odstaven sanitární vlak Červeného kříže. S vojenským doprovodem probíhají jednání o složení zbraní a dobrovolném vzdání se. Němečtí vojáci tak činí a dochází k jejich přesunu do Sokolovny.

Nově se vytváří ozbrojené jednotky dobrovolníků, kteří s policisty zabezpečují všechny přístupové cesty do Brandýsa.

Odpoledne přichází však špatné zprávy. V Chocni je povstání potlačeno, v České Třebové je vyhlášeno stanné právo a z Pardubic je vypraven obrněný vlak.

Z Okresního národního výboru ve Vysokém Mýtě jsou doručeny příkazy. Vše zrušit, předat zbraně Němcům, opustit veřejné prostory a stáhnout se domů.

Splnění těchto úkolů je však při velké euforii těžké. Někteří neposlechli.

V půl šesté zastavil obrněný vlak v železniční stanici. Němečtí vojáci se organizovaně přemísťují do Sokolovny. Nejprve postříleli zajaté německé vojáky, jako zběhy. Následně začíná pro lidi soustředěné v Sokolovně peklo. Ti, kteří byli ozbrojeni, byli zastřeleni, podobný osud čekal i ty, kteří se snažili utéct přes farskou zahradu. Celkem zde položilo životy 11 brandýských občanů a další 4 v blízkém okolí. 22 jich bylo zajato a odvezeno do Ústí k výslechu. Domů se vrátili po dvou dnech.

Hromadný pohřeb padlých spoluobčanů bez účasti veřejnosti se konal 8. května, den před ukončením války

a převzetím moci novou správou města. Radost z konce války se mísila s velikých smutkem lidí, jejichž blízcí se konce války nedožili.“
Pokud půjdete kolem budovy staré školy budete míjet pomníček se jmény obětí nesmyslné války. Měly by být pro nás mementem, abychom něco podobného již nedovolili. Bohužel, mám obavy, že jsme nepoučitelní.

Petr Marek

ZPRÁVY Z DOMOVA

Na Nový rok byl krásný sluneční den, foukal lehký větřík a sněhová pokrývka žádná. Některé rodiny přivítali rok procházkou naší krajinou a mnozí z nás se ptaly. Co přinese rok 2025? Na novoročence jsme vzpomněli na Jana Wericha, na jeho nadčasovost a opravdovost. Kdyby byl jeho humor silně nakažlivý, neškodilo by nakazit naše vůdce, aby se svět tolik neradikalizoval a byl humánnější. V našem domácím prostředí jsme se v lednu potěšily obrázky a vyprávěním Rostislava Bartoně. V zimě chyběl sníh a rybník nezamrzl natolik, aby se dalo bezpečně bruslit. Někteří mladší to věděli a neváhali led znehodnotit poházením ledovými krami. V úvodu roku příjemně potěšila Tříkrálová sbírka. Dvě skupinky děti vykoledovaly pro Charitu 15421 Kč. Hezkým zpříjemněním zimních měsíců byl masopustní průvod v režii SLT. V oblasti osvěty proběhla beseda nad dopravními předpisy. Nezapomenutelným zážitkem byl koncert Štěpána Raka a Matěje Raka 8. března na Mezinárodní den žen i s kytičkou pro každou ženu. Jak plynul čas, přibývaly nové akce, hasičská mládež se s tréninky přesunula ze sálu na hřiště a hasiči v kategorii dospělý se učily pracovat s novou sportovní stříkačkou. Závěr pololetí patřil tradičně řemeslům.

Ale je načase abych se vrátil z volnočasových aktivit k práci zastupitelstva. Obec získala dotace ve výši 304 000 Kč z programů Pardubického kraje na prodejnu, opravu komunikací, opravu požárního vozidla a na řemesla. Rozhodlo se o obnově aleje u polní cesty na Choceň. K tomuto záměru jsme se spojily s ekocentrem Paleta, které programově vysázelo na jaře 12 ovocných stromů. Při podzimní výsadbě dojde k dílčí výsadbě stromů ekocentrem a následně doplnění výsadby z rozpočtu obce. V oblasti výstavby obec dokončila výstavbu bytu, při které jsme se museli vypořádat se zhotovením hromosvodu a zabezpečením požárních úseků. V současné době probíhá kolaudační řízení.

Josef Pavlíček

OUCMANICE PŘED 50 LETY – 1975

Rok 1975 je popsán v obecní kronice nezvykle stručně, pouze na dvou stranách textu, včetně popisu oprav cesty „Na hradiště" v létech 1895–1958, které s rokem 1975 prakticky nesouvisely. Čtenáře musí nutně napadnout, co je příčinou tak skoupého přístupu, zvláště když zápisy Josefa Müllera jsou typické svojí precizností a širokým a podrobným popisem událostí nejen místních, ale i v blízkém okolí. Příčinou může být politické dění v naší vlasti. Bylo charakteristické politickými represemi, které následovaly po srpnové okupaci Československa v roce 1968. Tvrdá cenzura, zákazy povolání, vyhazování z práce za jakýkoliv sebemenší nesouhlas s okupací Československa i s politikou KSČ, uzavření hranic se západními zeměmi – to je výčet jen některých praktik tehdejšího vedení státu. Praktik, se kterými nemohl souhlasit žádný soudný člověk. Rok 1968 byl začátkem této smutné kapitoly našich dějin a také začátkem stále kratších zápisů kronikáře Josefa Müllera. Jakákoliv zmínka o stavu společnosti byla v kronice nemožná, protože zápisy musely být schváleny organizací KSČ. Jaké bylo politické smýšlení kronikáře samozřejmě nevíme, ale nabízí se jediné vysvětlení: co kronikář považoval za nesprávné, o tom nepsal. Mlčení bylo jedinou zbraní většiny národa a Josef Müller ji plně využíval. Můj názor nemusí být správný, ale podstatnou dnešní výhodou jakýkoliv jiných názorů je, že dnes za to nikoho z nás nezavřou!

Pro obec důležitým okamžikem bylo zahájení zemních prací pro výstavbu velkokapacitního kravína. Velké množství zeminy bylo vyváženo právě po hradišťské cestě k dnešní skládce a rozhrnováno po poli. Cesta byla z tohoto důvodu brzy prakticky nesjízdná a hlína se pak vozila do údolí pod Svatý Jiří.

Rozruch způsobil návrh nového vedoucího opravářské dílny JZD v Novém Jiří Václava Krupičky, přednesený na členské schůzi KSČ. Navrhoval sloučení všech národních výborů na území JZD Budoucnost do jednoho MNV, a to v Novém Jiří. Návrh se však se zlou potázal u zástupců Jehnědí i Oucmanic a samostatnost obcí byla zachována.

Počasí bylo plné zvratů. Zima velmi teplá, suché jaro, ale červen se topil ve vodě. Podzim začal hezkým počasím, ale 10. října už přišly sněhové přeháňky a 22. listopadu napadlo 17 cm sněhu. Ten byl zakrátko provázen mrazy, které už nepovolily.

Milovníky a znalce koní jistě nepotěšilo zrušení posledního páru koní v Oucmanicích. Důvodem bylo onemocnění družstevního kočího Josefa Chadimy a koňská přípřež, která byla ještě nedávno hlavní silou v každém větším hospodářství, se stala definitivní minulostí. Spolu s posledním párem koní zanikla i samostatnost JZD Budoucnost se sídlem v Novém Jiří. Došlo ke sloučení s JZD Pokrok se sídlem v Záší, které dalo nově vzniklému celku i svoje jméno. Touto událostí skončil také rok 1975 v naší obci.

Kronikář Jiří Oliva

OUCMAŇÁČEK

Vážení čtenáři,
ráda bych Vás seznámila s činností Oucmaňáčku za uplynulé půlroční období.
V březnu jsme vyrazili na první letošní výlet. Není snadné skloubit aktivity pro všechny věkové skupiny, a tak jsme se rozdělili, aby si každý přišel na své. Starší děti se vydaly do zábavního parku **Majaland** v Praze. Park se nachází téměř u letiště, a kvůli horší dostupnosti hromadnou dopravou jsme zvolili dopravu vlastními vozidly. To sice některé odradilo, ale i tak se sešlo několik rodin.
Majaland je zábavní park inspirovaný včelkou Májou. Dekorace a budovy připomínají květiny, úly a pohádkovou louku – ideální prostředí pro rozvoj dětské fantazie. Po celou dobu hraje příjemná hudba a nechybí ani spousta atrakcí: horská dráha, motýlí kolotoč, který se zvedá do výšky, vodní svět, tančící květina pohybující se nahoru, dolů i dokola – a mnoho dalších. Připadali jsme si jako na pouti. Měli jsme štěstí, že park nebyl přeplněný, a tak si děti mohly své oblíbené atrakce užívat stále dokola, dokud je to neomrzelo. Některé vydržely až do večerních hodin.
Na jaře se uskutečnila také tradiční akce „Velikonoční dílničky". Na pódiu se pletly pomlázky – tým pana Motla spolu s dětmi jich letos upletl více než 50 kusů, což je opravdu obdivuhodný výkon. Pro inspiraci byla nad pódiem zavěšena i více než dvoumetrová pomlázka. V sále panovala tvořivá nálada – pekly se jidáše a sušenky, zdobily perníčky, malovaly sádrové odlitky. Děti si mohly vajíčka obháčkovat nebo tradičně namalovat voskem.
Nechyběly ani originální výrobky – ovečka plná popcornu, ovečka z vlny, zápich do květináče, kuřátko či mrkev z papíru a vlny. Maminky z Oucmanic jsou velmi kreativní a každý ročník obohacují o nové nápady, díky nimž si děti mohou odnést domů krásný vlastnoruční výtvor. Z kuchyně se linula vůně langošů, která hezky dokreslila příjemné rodinné odpoledne. Všem zúčastněným děkuji a už se těším na další ročník.
V květnu jsme navštívili ZOO ve Dvoře Králové nad Labem, kam se vypravily rodiny s menšími dětmi. Užili jsme si den plný zvířátek a prolézaček. Největší úspěch měla projížďka safari vláčkem, během které jsme měli zvířata doslova na dosah ruky. Nezapomenutelný zážitek byla cesta do lvího výběhu, kde jsme obdivovali čtyři krásná lvíčata, zatímco dospělí lvi nás sledovali zpovzdálí.
Začátek léta u nás tradičně patří grilování na hřišti a přípravám na **Den řemesel**. Věřím, že i letos se akce vydaří – preclíky nespálíme a buchet na prodej bude dostatek.
Přeji Vám všem krásné prázdniny!

Iveta Punová

ANKETY

Obec připravuje nový program rozvoje obce na roky 2026 až 2035. V souladu s přípravou obec vyhlásila dvě ankety. Jedna anketa k vytváření nového Programu rozvoje obce proběhla v dubnu 2025 a druhá anketa k záměru výstavby kolumbária ve veřejném prostoru proběhla v červnu.
Anketa k programu rozvoje obce nám poskytla zajímavé informace. Do každého čísla popisného byl doručen jeden výtisk ankety. Vyplnění anketního lístku bylo možné v tištěné podobě a v elektronické podobě na Mobilním rozhlasu. Listinnou verzi dotazníku odevzdalo 13 respondentů a elektronickou verzi dotazníku zaslalo 9 respondentů. Procentuálně se jedná o reprezentativní vzorek obyvatel obce.
Hlavní výstup ankety.

1. Lidé oceňují v obci klidný život – klidné prostředí.
2. Lidem se žije v obci spíše dobře až velmi dobře.
3. Lidem se líbí blízkost přírody a hezký vzhled obce.
4. Mezilidské vztahy považujeme za spíše dobré.
5. Ochotu pomoci rozvoji obce jsme označili za „spíše ano".
6. Mezi negativní problémy řadí
   a. malý zájem lidí o obec
   b. nedostatečná doprava
   c. špatná dostupnost obchodů a služeb
7. V oblasti toku informací k občanům nejvíce používají mobilní rozhlas (zkresluje vyplňování ankety i v mobilním rozhlasu) a na druhém místě obecní rozhlas.
8. V oblasti počtu obyvatel nejvíc preferují mírné zvyšování počtu obyvatel.
9. Smysluplnost financování nejvíce oceňují v oblasti péče o životní prostředí a podpořili by zlepšení dopravních možností.
10. Za nedostatečné nebo chybějící služby označili:
    a. Box přepravní služby
    b. Zlepšit provozní dobu prodejny
    c. Sběrný dvůr
    d. Odpadkový koš pro psy
11. Mezi náměty označili chybějící pasport polních cest včetně plánu údržeb.

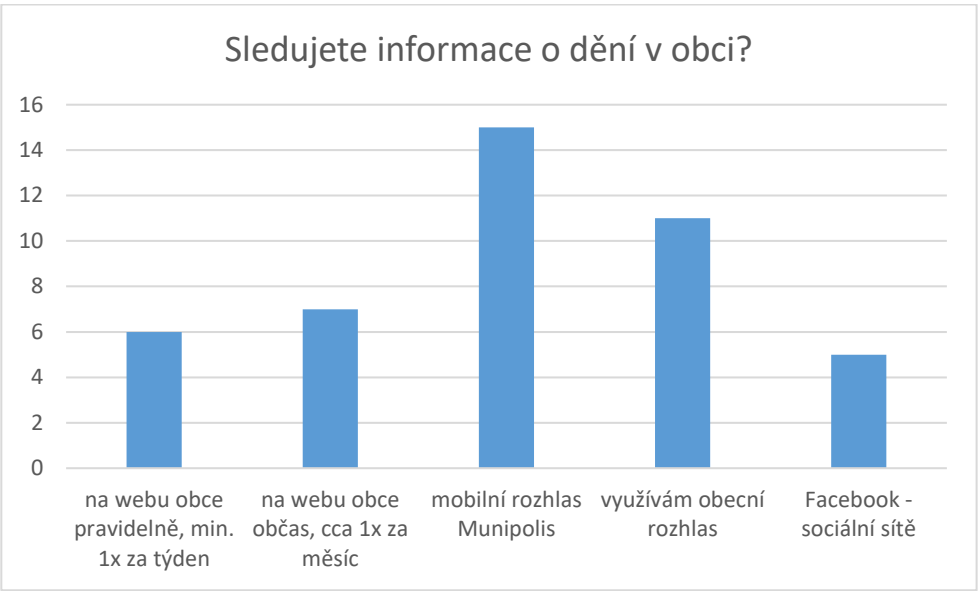

Druhá anketa k záměru výstavby kolumbária vznikla z několika hlavních důvodů. Prvním důvodem je uvádění záměru výstavby hřbitova v kronice obce, v programu rozvoje obce a ve volebním programu současného zastupitelstva. Druhým důvodem je právě v přípravě nového Programu rozvoje obce a třetím důvodem je snaha nabídnout obyvatelům službu v místě bydliště s ohledem na skutečnost, že do obce se

přistěhovala řada lidí bez historické vazby na obec a tím pádem i na rozvoj křesťanství v naší oblasti. Dalším důvodem je i názor některých sousedů, že spojili svůj život s Oucmanicemi a rádi by i v Oucmanicích zůstali…

Hlavní výstupy z vyhodnocení ankety

Anketa vyhlášena od 13. 06. 2025 do 24. 06. 2025.

Odpovědi v listinné podobě	23
Odpovědí v elektronické podobě	15

Některé komentáře:

Uprostřed vesnice, a u silnice se mi zdá umístění trochu nevhodné, myslím, že by bylo umístění kolumbária vhodnější v prostoru nad kapličkou.

Dál od silnice.

Je potřeba místo více zútulnit, anebo volit klidnější část obce.

Na svislé ose grafu je uveden počet respondentů.

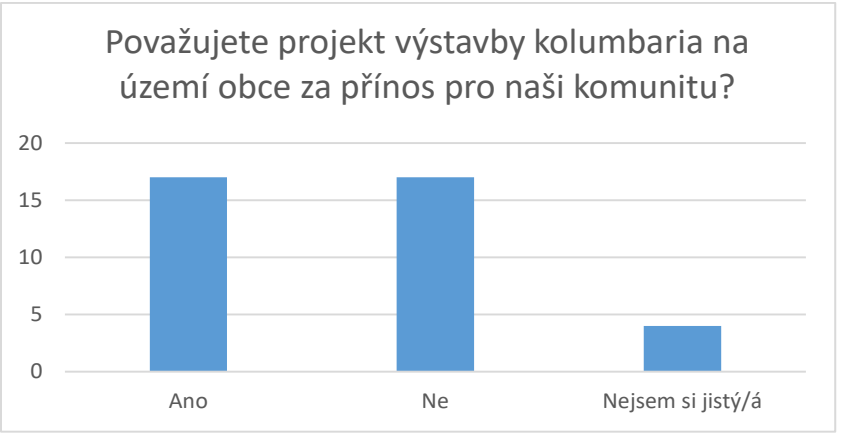

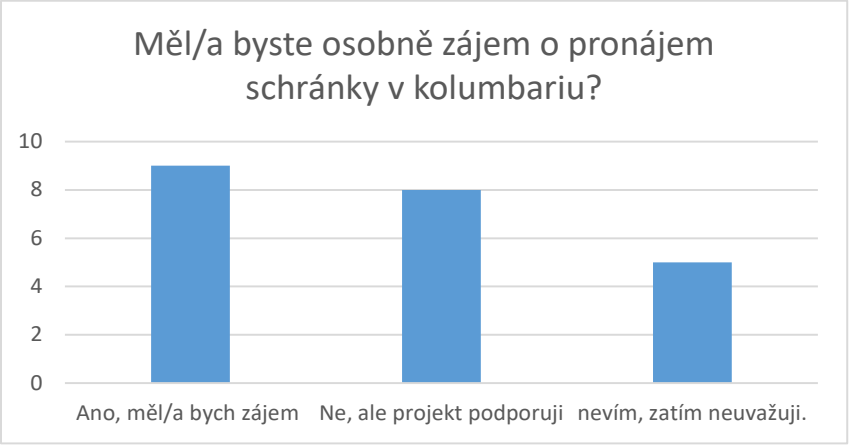

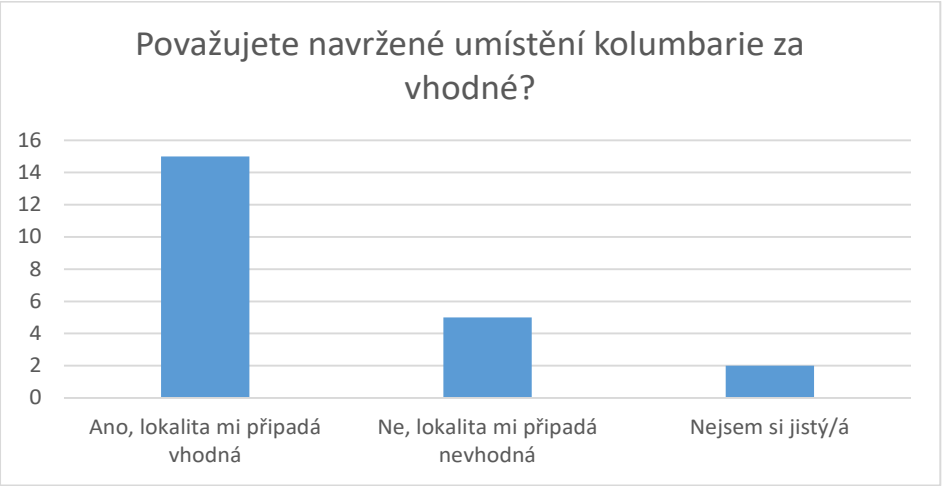

Zastupitelstvo obce se na svém zasedání dohodlo, že bude nad výsledkem ankety přemýšlet a vrátí se k němu na zasedání v září. V každém případě zůstane řešení kolumbária v Programu rozvoje obce.
Jako malý kluk si pamatuji, že každou neděli se šlo do kostela a stavilo se u hrobu a někdy cestou z kostela se táta stavil na faře s příspěvkem. Myslíte si, že se to někdy vrátí?

Josef Pavlíček

SENIOŘI Z OUCMANIC

Výlet za poznáním a zábavou

Tentokrát jsme jeli na Hlinecko, nemusí se jezdit daleko, všude je mnoho zajímavých míst a poznání něčeho nového.
Datum výletu byl stanoven na 20. května. Jeli jsme v 7.00 hod. od rybníka, kupodivu se sešlo šestnáct účastníků, což je na Oucmanice velice pěkné.
První zastávkou byla malá víska Oflenda, kde ve firmě Koulier můžeme spatřit tradiční výrobu foukaných vánočních ozdob, zde se od roku 2021 pokusili o záchranu tohoto řemesla a nabídli pracovní uplatnění foukačům a malířkám z uzavřené provozovny v Horním Bradle.
Foukači a malířky se svému umění učili dlouhá léta a sklárna Koulier jim dala možnost pokračovat v oboru, který ovládá posledních pár desítek lidí, aby se mohlo

široké veřejnosti ukázat, jak vzniká tato foukaná křehká vánoční krása, firma otevřela od roku 2022 své prostory pro návštěvníky.
Po prohlídce výroby jsme v tvůrčí dílně měli možnost domalovat si svoji ozdobu, kterou jsme dostali na památku a někteří využili možnosti zakoupení ozdob v podnikové prodejně.
Za zmínku ještě stojí, že firma je držitelem českého rekordu, a to za nejvíce skleněných labutí na jednom místě, který byl zaznamenán na Festivalu labutí v červenci 2022.
Na další zastávku jsme se vydali do nedalekého Hlinska, kde se nachází vesnická památková rezervace lidové architektury Betlém. Je zde celá řada roubených domků, které stavěli řemeslníci od poloviny 18. století pro hrnčířskou a tkalcovskou výrobu. Do dnešní doby se podařilo zachránit, zrestaurovat a zpřístupnit část domků, kde můžeme spatřit dílny tkalce, hračkáře, ševce, pilníkáře i dělníka z továrny.
Část expozice je věnována tradičním masopustním obchůzkám s maskami z Hlinecka, které jsou zařazeny na Seznam světového dědictví UNESCO.
Po prohlídkách těchto expozic byl čas na oběd. V restauraci U Tvrze jsme se dobře najedli a posilnili na další program, tím byla návštěva Muzea brouků a motýlů.
Jedná se o jednu z největších expozic svého druhu v Česku, jeho zakladatel pan Oldřich Černý dával svoji sbírku dohromady čtyřicet let. Z Ameriky, Asie, Afriky a Austrálie pocházejí tropičtí brouci a motýli, které můžete obdivovat, je zde vystaveno kolem čtyři a půl tisíce exotických brouků a motýlů. K zajímavostem expozice patří největší brouk světa, tesařík titán obrovský, který dosahuje délky 17 centimetrů, ale můžeme zde vidět i strašilku, která s nohama měří 40 centimetrů. Prohlídku mohu vřele doporučit, a zvláště pak zajímavý výklad majitele pana Černého, který snad ví o broucích a motýlech všechno.
Myslím si, že se výlet vydařil a všem se líbil. Poznali jsme řadu nových věcí a zážitků. Na závěr jsme poseděli v místní hospodě na pivku.

Za seniory Oucmanice František Motl

FILIPOJAKUBSKÁ NOC

Pálení čarodějnic, nebo také filipojakubská noc, je poslední noc z 30. dubna na 1. května. V současné době téměř každá obec pořádá „pálení čarodějnic," kdy se večer zapálí velký oheň, sejde se rodina, přátelé a sousedé, děti se oblečou do čarodějných kostýmů, opékají se buřty. Tato noc je prý magická a nejplodnější z celého roku, tak se to může hodit všem, kteří si přeji děťátko. ☺

Kde tento svátek vznikl?

Filipojakubská noc je opředena řadou rituálů a symboliky už od pohanských dob. Její kořeny sahají do keltského svátku Beltain, který se slaví mezi jarní rovnodenností a letním slunovratem. Beltain byl radostným svátkem, kterým začínalo teplejší období v roce. Keltové tento den zapalovali nový oheň – symbol síly, energie, života a Slunce. Oheň měl také vše ochránit a očistit.

Proč název filipojakubská noc?

Filipojakubská se jí říká proto, že v minulosti slavil svátek 1. května sv. Filip a Jakub. Vlivem liturgického kalendáře slavila křesťanská církev tento svátek na připomenutí dne, kdy byla vysvěcena římská bazilika s ostatky apoštolů Filipa a Jakuba.

A jak to bylo s čarodějnicemi, proč vlastně pálení čarodějnic?

Od středověku lidé věřili, že existují dny, kdy mají zlé síly větší moc než jindy. Báli se ďábelského zla zasílaného na zem v podobě čarodějnic.

Od 15. století vládl Evropou panický strach z čarodějnic a uhranutí. Církev vedla tzv. čarodějnické procesy, při kterých zahynulo mnoho nevinných lidí. Čarodějnické procesy ukončila až Marie Terezie v druhé polovině 18. století.

Lidé na ochranu před čarodějnicemi používali různé praktiky celoročně, obzvláště před filipojakubskou nocí, a ještě následující den, např. uklízeli, pálili smetí, zapalovali ohně, práskali bičem, pískali,… Věřili, že se čarodějnice bojí svěcené vody, svěcených větviček, hluku a zaříkávání, kde jmenovali svaté. Před čarodějnicemi se také bránili kreslením kruhů na vrata. Věřili tomu, že o filipojakubské noci čarodějnice létají na košťatech a slétávají se na kopcích, kde vykonávají nečisté praktiky a rituály.

Jak je to dnes?
V dnešní době je večer 30. dubna spojen se zábavou. Snad za každou vesnicí a městem jsou vidět zapálené ohně, okolo kterých pobíhají děti a baví se spolu s rodiči, známými a kamarády, opékají buřty, grilují,… A to je mnohem lepší než upalování žen, kvůli strachu ze zlé čarodějné moci.
A jak to bylo u nás?
Hranici jsme připravili s dostatečným předstihem a místo si na něm našla loutka pořádné čarodějnice.
Pro děti byla připravena bojovka, při které plnily různé zábavné úkoly. Po jejich splnění dostaly indicie pro vyluštění kouzelného zaříkadla a po jeho vyslovení dostaly odměnu.
Občerstvení bylo bohaté jak pro dospělé i pro děti.
Sešli jsme se 30. dubna kolem 14 hodiny a roztopili jsme udírnu, aby na večer byla připravena ta naše tradiční dobrota, uzená krkovice, já se na ni teda vždy těším moc. Museli jsme ještě domýt několik půllitrů, porovnat zboží na pult, dopsat nějaké ceníky, rozestavět stoly, aby se Vám u nás dobře sedělo. A jdeme pomalu na to. Odbíjí pátá hodina odpolední a první hosté přicházejí, děti jdou zkusit štěstí v čarodějnické bojovce a rodiče ty si dají něco k pití a za chvíli i k jídlu. Máme tu příjemný ruch, párek v rohlíku i krkovička jdou na dračku. Trochu se nám připozdívá a začíná být trochu zima, kolem osmé večer zapalujeme hranici a všem je zase teplo.
Jsme rádi za všechny, co se za námi přišli na hřiště podívat, těšíme se na příští rok a věříme že malých i velkých návštěvníků přijde ještě víc než letos.

Lucie a Jan Džbánkovi

DEBORDELIZACE

V dubnu jsme opět nechali přistavit kontejner na železný šrot. Vzájemně jsme si tak pomohli. Vy jste se mohli zbavit starého haraburdí a nám tím pomoci k nějaké koruně. Oucmanice jsou po jarním úklidu lehčí o cca 2,5 tuny kovu. Stejný víkend jsme ve spolupráci s Oucmaňáčkem a obcí uspořádali akci Ukliďme svět. Při nedělním příjemném dopoledni se nás sešlo hodně, a tak se podařilo obejít po skupinkách celou vesnici a blízké okolí. Akce měla smysl, jelikož v souhrnu jsme sesbírali několik pytlů všeho možného. Týden předtím jsme ještě udělali menší brigádu na hřišti, kdy jsme se snažili zahladit stopy po tuneláři. Nebojte, nešlo o žádnou krycí nelegální akci, ale likvidování následků řádění krtka na hřišti. Chlapec si už, zdá se, nahrabal dost a všichni tak mohou vesele sportovat bez zbytečného kličkování mezi krtinci. ☺
Děkujeme všem účastníkům za pomoc.

Radek Chudiak, SDH Oucmanice

JÓGA

Dobrý den Oucmaničtí,
na jaře tohoto roku jsme v naší obci zahájili jógové lekce, které se konají v úterý a v pátek od 18:30 hodin na obecním úřadě. Myšlenka, začít s jógovou praxí v naší vesnici, za námi vlastně přišla tak nějak sama, a to prostřednictvím našich kamarádek z Oucmanic, které by rády cvičily, ale není pro ně jednoduché někam dojíždět. A tak jsme zkusily nejdříve pátek, ale z důvodu rostoucího počtu hlavně zájemkyň, jsme přidaly ještě úterý.
A co Vám nabízíme v našich jógových lekcích? Pro koho jsou určeny? A co si vlastně představit pod pojmem jóga?
Jóga je velmi starý (ano je), ale právě proto roky prověřený, systém propracované duševní a pohybové aktivity, který rozvíjí a udržuje lidské tělo i mysl ve stavu přirozené a zdravé rovnováhy. Jóga ovlivňuje a inspiruje mnoho moderních sportovních a pohybových aktivit a dá se tak říci, že stopy jógy najdete v mnoha současných pohybových i mentálních aktivitách.
Jóga, tak jak se ji snažíme předat v našich lekcích, vychází ze sestav daných cviků, respektive pozic (ásán), lekce jsou přizpůsobeny možnostem a schopnostem a případným omezením účastníků, cvičí se 1,5 hodiny. Lekce je sestavena na tento čas a není možné přicházet a odcházet v průběhu lekce. Cvičíme Hatha a Iyengar jógu, můžeme laicky přeložit jako zdravotní jógu, cvičíme ásány aktivující střed těla, protahujeme a uvolňujeme páteř a všechny klouby a svaly v těle a zároveň aktivně propojujeme i mysl a koncentraci a také se učíme správně dýchat.
Lekce nemají téměř žádné omezení, není důležité, zda jste začátečníci, nebo se józe již delší dobu věnujete. Jógová praxe není vhodná u některých druhů onemocnění, a omezuje se v těhotenství, před zahájením jógové praxe je důležitá konzultace Vašeho zdravotního stavu a limitů s lektorem. Lekce je vedena tak, aby vyhovovala všem účastníkům, jógové ásány lze přizpůsobovat aktuálním schopnostem jedince.
Pokud si budete chtít zacvičit, budete potřebovat pouze neklouzavou jógovou podložku a pohodlné oblečení vhodné na sportovní aktivitu.
Pokud máte zájem se k nám přidat, nebo třeba jen zkusit jednu lekci a poté se rozhodnout, zda budete pokračovat, kontaktujte nás, abyste měli rezervované místo, telefonní čísla jsou uvedena pod článkem. Kapacita na jednu lekci je maximálně 10 účastníků. Těšíme se na Vás.
Nejbližší jóga v okolí je ještě ve středu na Paletě, lekce vede paní Petra Smrčková anebo ve Svatém Jiří, zde vede lekce paní Lucka Paarová (koordinuje Inďa Bartošová).

Za účast na našich lekcích moc děkujeme již aktivním jogínkám a jogínům, a to jak z Oucmanic, tak i velmi aktivní skupince ze Sudislavi a máme i jogínku z Jehnědí. Moc nám na Vás záleží a budeme se snažit, aby naše lekce byly stále přínosem a přinášely Vám radost a zdravý pohyb do života. Třeba nám někdo něco napíše v dalších číslech časopisu.
Krásné dny Vám přejí

Ludmila Náměstková (jsem ta paní se třema pejskama), tel. 603 163 457
Milena Čermáková 608 525 804

DĚTSKÉ ODPOLEDNE S HASIČI

Dne 7. června se v naší obci uskutečnila akce hlavně pro děti a jejich rodiče. Letošním tématem byla POUŤ. Největší úspěch u dětí měl skákací hrad a řetízkový kolotoč, ze kterého byly naprosto nadšené. Na akci nemohla chybět ani střelnice. Na ní si návštěvníci mohli vystřelit ze vzduchové pistole růže a lízátka. Pro menší děti tu byly připravené nerf pistole a praky. Za sestřelení i nesestřelení jsme měli pro děti drobné dárky.
Na akci nechybělo ani kolo štěstí. Děti si mohly zatočit 1x, 3x a 5x. Po sečtení natočených bodů si děti vybíraly z bohaté nabídky věcí. Nejvíce se dalo vytočit 5 000 bodů. Rekord drží návštěvník kterému se podařilo vytočit 3 070 bodů.
Jako každoročně na akci nechyběly soutěže pro děti a letos jsme se snažili zapojit i jejich doprovod. Bylo připraveno celkem 7 stanovišť, ve kterých si návštěvníci zkusili chodit na chůdách, motat hadice, skládat puzzle a skládačky, ručkovat po laně, střílet míčem na branku, stříkat ze džberové stříkačky, zdolat lávku a projít stezkou z hadic. Na konci stezky děti čekala odměna.
Na akci se dala zakoupit cukrová vata, nádherně zdobené perníčky a balónky s hasičskou tématikou. K jídlu byla uzená kuřecí stehna se salátem coleslaw a hranolky. K pití, mimo jiné, prosecco, víno, míchané nápoje a Bernard 11°. Nechyběla ani výborná káva a dezerty.
Kolem páté hodiny přijeli hasiči z Brandýsa nad Orlicí s pěnou. I když nebylo úplně nejtepleji, děti si pěnu moc užily. Dále si návštěvníci mohli prohlédnout hasičský automobil a zásahovou techniku.
Počasí nám letos moc nepřálo, ale i přes občasné přeháňky dorazilo na akci dost lidí. Podle našich odhadů na dětské odpoledne přišlo okolo 70 dětí, z toho si 50 prošlo stanoviště. Myslíme si, že se akce povedla a doufáme, že jste si ji užili stejně jako my. Tímto bychom rádi poděkovali všem sponzorům a těm, co se na akci zapojili a přiložili ruku k dílu.

Lucka Houdková, vaši hasiči

PROGRAM ROZVOJE OUCMANIC V PŘÍŠTÍCH 10 LETECH

Před zastupitelstvem obecního úřadu stojí důležitý úkol připravit program rozvoje naší vesnice na roky 2025-2035. V dubnu letošního roku všichni občané obdrželi dotazník, ve kterém měli možnost odpovědět na základní otázky spojené se spokojeností života v obci a potřebami pro nejbližší období. Věřím, že všichni, kterým není lhostejné, kam se budou podmínky života na vesnici rozvíjet, dotazník vyplnili. Ti, kteří nemají možnost nebo nesledují informace v elektronické podobě, neznají dvě zprávy zastupitelstva. První je analýza dotýkající se vyhodnocení programu posledních 10 let a druhá vytyčení aktuálních problémů současnosti. Předpokládám, že uvedené materiály jsou určeny k veřejné diskusi a společně s vyhodnocením dotazníkové akce budou základem nového programu rozvoje Oucmanic.

Dlouholetým problémem je řešení rybníka, který neudrží vodu a neplní úlohu požární nádrže, je zarostlý rákosem a dalšími vodními rostlinami, nemá přítok. Projektové řešení zatím není k dispozici, rekonstrukce bude velmi drahá, a navíc nikdo nevezme záruku za úspěšnost řešení. Neměli bychom změnit zadání projektu s tím, že rybník bude místem zachycujícím vodu při větších dešťových srážkách, místem, kde se rozrostou stávající vodomilné rostliny, kde žijí vhodní živočichové (bohužel, bez ryb). V podstatě jde o to, že nebudeme dělat téměř nic a bude to bez rizika a hlavně laciné.

Druhý problém, který je uváděn v materiálech mezi „příležitostmi", je budování nových polních cest a vysazování alejí. S vysazováním zeleně na volných prostranstvích i kolem cest bude souhlasit každý rozumný člověk. Začali jsme výsadbu kolem cesty na Hradiště. Stejným způsobem je možné doplnit a obnovit výsadbu kolem cest na Sudislav, Jehnědí, k Ostrovům a dále. Pokládám však za důležité vypracovat komplexní program výsadby a péče o zeleň. Každoročně bychom měli mít v plánu, co budeme vysazovat a hlavně, jak budeme dělat údržbu. Kdo ji bude zajišťovat a kolik peněz to bude stát.

Stejnou pozornost je třeba věnovat obnově cestní sítě. Podobně jako u zeleně je nutné vypracovat program obnovy a údržby cestní sítě. Zanedbané cesty v extravilánu obce trpí především užíváním těžké techniky ze strany družstva. Cesty jsou však ve vlastnictví obce a je jen na nás kolik peněz každoročně uvolníme na jejich údržbu. Kdo a jak ji bude zajišťovat. Velice mě překvapuje názor, že za této situace bychom měli budovat cesty nové.

Petr Marek

MASOPUST V OUCMANICÍCH OSLAVIL DESÁTÉ VÝROČÍ VE VELKÉM STYLU

V sobotu 22. února 2025 se v Oucmanicích konal desátý – jubilejní – ročník novodobého masopustu, a jak se na kulaté výročí sluší, celá akce proběhla ve slavnostním a veselém duchu. Tradiční masopustní veselí přilákalo desítky obyvatel i návštěvníků z okolí, kteří přišli oslavit tuto oblíbenou lidovou slavnost.

Oficiální začátek u starosty

Masopustní den odstartoval v 9:30 symbolickou žádostí u pana starosty o povolení vstoupit do obce. Po krátkém, tradičně humorném „vyjednávání" bylo svolení uděleno a průvod masek za doprovodu živé hudby vyrazil do ulic Oucmanic.

Průvod masek a smíchu

Letos se do masopustního průvodu zapojilo 33 originálních masek, mezi nimiž nechyběly ani tradiční postavy jako medvěd, slaměný, bába s nůší, doktor či kominík. Průvod během dne navštívil téměř každý kout obce. Děkujeme všem sousedům, kteří nám otevřeli dveře, nabídli pohoštění nebo si jen přišli popovídat – právě jejich přívětivost dává masopustu jeho jedinečný ráz.

Slavnostní zakončení u hospody

V 15:30 se průvod přesunul k místní hospodě, kde došlo k tradičnímu zhodnocení uplynulého roku. Společně jsme si připomněli, co se v obci povedlo, na co jsme hrdí, i co nás v budoucnu čeká. Celé setkání završila výtečná hostina, kterou připravil mistr kuchař Honza se svým týmem. Na menu nechyběl blboun plněný prejtem a pro gurmány bylo připraveno vepřové kolínko na kroupovém rizotu – jídlo, které by obstálo i v té nejlepší restauraci.

Poděkování všem zúčastněným

Velké díky patří všem, kteří se masopustu zúčastnili – maskám, hudebníkům, organizátorům i těm, kteří přispěli jakoukoliv formou pomoci. Bez vás by masopust nebyl tím, čím je.

Letošní kulatý ročník znovu potvrdil, že tradice v Oucmanicích žije a má smysl. Už teď se těšíme na jedenáctý ročník – ať žije masopust!

Za spolek lidových tradic Pavel Marek

NEODOLATELNÁ NABÍDKA

Přemýšlel jsem, co napsat, aby vás to chytlo, aby vás to kouslo, aby vás to zaujalo.
Ale ono není třeba obsáhlé psaní. Chceme zkrátka trénovat a učit děti hasičině. Máme koncept, máme vizi, máme zápal, výdrž, kvalitní trenérský tým a už máme i první dobré výsledky vše předchozí potvrzující. Chystáme se na třetí sezónu. Požární sport je skvělý pro holky i kluky, malé i velké. Skoro nic nestojí, tréninky jsou za domem, a navíc je to i naučné. Je zde dalších mnoho pozitiv, objevte je s námi. Navíc je možné k nám přiskočit kdykoli během roku. Není nutné se hlásit jen na začátku září.
Tak se nám ozvěte a dejte nám šanci. Hasičina je krásná věc a naše srdce pro hasič hoří. ☺

Vaši hasiči

Radek Chudiak

NOVÝ PŘÍRŮSTEK

Jak už možná někteří z vás slyšeli (doslova), od poloviny června máme novou „hračku“ pro děti i dospělé. Ano, řeč je o nové sportovní přenosné motorové stříkačce.
Díky Nad Orlicí o.p.s. byl podpořen náš projekt „Pořízení hasičského vybavení“. V projektu jsme žádali o dotaci na novou motorovou stříkačku, nůžkový stan jako zázemí (zejména) pro děti na soutěže a také na nákup nových sportovních hadic. Výše dotace je 80 %. Druhým, ale ne nijak menším, podporovatelem je obec Oucmanice, která nám poskytla půjčku celé částky do doby, než peníze z dotace dojdou. Bez ní bychom nemohli nákup učinit, jelikož takovými prostředky sbor zdaleka ne-

disponuje. Schválila také dotaci pro náš sbor ve výši 20 %, čili doplacení rozdílu. V průběhu vyřizování dotace a všeho potřebného ceny stouply a sumu nad rámec původního rozpočtu si uhradíme už ze své sborové kasy a tím se i my přičiníme k získání těchto prostředků.
Jsme opravdu vděční obci Oucmanice i Nad Orlicí o.p.s. a z nových věcí jsme nadšení!
A co že to tedy máme nového? Jedná se o novou a silnější verzi stávající motorové stříkačky. Tato je určena na soutěže všech kategorií. Budeme tak šetřit výjezdový stroj, který má již svá léta, ale ve výjezdu ještě dokáže udělat kus své práce. Hned po příjezdu jsme se začali s mašinou sžívat a trénovat na soutěže, které nás čekají v létě či na začátku školního roku. Již první tréninky dospělých přinesly zrychlení o asi 3 sekundy, což je v požárním útoku opravdu znatelné. Věříme, že všechny týmy to přiblíží ke konkurenci a snad i nalákáme nové členky a členy do závodních týmů. Děkujeme, že nám věříte!

NAD ORLICÍ o.p.s.

Za SDH Oucmanice
Radek Chudiak

TAK TAKOVÉ TO TEDY BYLO…

Celou zimu s dětmi trénujeme všechno možné, ale dokud se nemůže vyběhnout ven, není to ono. Počasí (a v návaznosti na to marodka) nám to letos moc neulehčovalo. V kalendáři jsme mezitím škrtali jeden týden za druhým a soutěžní sezóna se neúprosně blížila. Po jarní brigádě jsme rozkreslili na hřišti všechny potřebné dráhy a snažili se děti připravit co nejlépe. Proto jsme měli tréninky 2x týdně. První měření sil bylo hned ve Sv. Jiří na jejich tradiční květnové soutěži. I s ohledem na zdravotní stavy některých, se soutěž vydařila. Všechny pokusy platné jsou vždy skvělý základ. Oproti loňskému roku jsme ve stejném množství týmů (23) skočili o 5 míst nahoru, a to není v takové konkurenci a s našimi zkušenostmi málo. Pro ty, co nemají výsledky v hlavě tedy dopočítáme, že jsme skončili na pro nás senzačním 12. místě!!! Starší kluci Kuba a Miky si zkusili jednotlivce. Tuto soutěž brali spíše jako generálku na Mlad-

kov, neboť neměli moc času vše natrénovat. Pozitivní pro ně jistě bylo, že neskončili poslední. Zároveň mohli zkouknout konkurenci.
Nebyl však prostor na odpočinek a jeli jsme dál. Na konci měsíce už bylo další zápolení – tentokrát v Mladkově. Zde jsme jeli s motivací minimálně zopakovat výsledky z první soutěže. Program byl náročný pro všechny. Dospělí si museli vzít dovolenou z práce, děti pak omluvenku ze školy, což je jistojistě muselo mrzet a radostné výrazy při zjištění nutné absence jistě jen bravurně předstíraly. V pátek ráno jsme tedy vyrazili v konvoji směrem ku Mladkovu. Vše šlo dobře, nikoho a nic jsme nezapomněli. Až při průjezdu Žamberkem okolo pily jsme přišli o kolo, doslova. Hasičského auto nekleslo na mysli, ale na pravou přední stranu a tím dalo jasný signál, že dnes už dál nepojede. Saprment! Rozmělnili jsme tedy bagáž i osádku do zbylých vozů a do hlavy si vložili, že tohle je to nejhorší tento víkend a už bude jenom lépe. Hlavně zůstat pozitivně naladěni. To se povedlo, a tak jsme měli prima víkend. Ale co si budeme povídat, nejeli jsme se na sebe usmívat, ale ukázat co v Oucmanicích umíme! 😊 A taky se to povedlo. Vše bylo opět bez trestných. Děti si u 3 disciplín ze 4 zaběhly své nové rekordy! Pro příklad štafeta CTIF byla rychlejší o skoro 20 sekund! Další štafety pak o necelých 10 sekund! Oproti soutěži pouhé 2 týdny zpět ohromný posun! Výsledné pořadí nás pak nesmírně potěšilo. Uzavírali jsme totiž TOP 10 z celkových 33 družstev. Kluci v jednotlivcích pak oproti loňsku zaznamenali taky mírný růst a posunuli na 40. místa oproti loňským 50. místům. Zajímavost na závěr, jelikož část nás je spojena s Moravou. Na Brněnsku by naše děti v tamní konkurenci byly se svými časy 3.
Čekala nás do prázdnin poslední soutěž – ta netradiční ve Džbánově. Na ni se všichni po loňském roce těšili. U dětí však řádily neštovice, a tak se nemohly zúčastnit všechny. Tahle soutěž je prima i v tom, že zde běží i dospělí, a dokonce je zde možnost udělat takové kombinované družstvo, kdy s těmi malými mohou běžet i dospělí. Je to tak atraktivní pro soutěžící i fanoušky. Den jako malovaný, na startu celkem 4 družstva z Oucmanic – 2 smíšená dospělá, 2 družstva dětí. Organizátorům se podařilo udělat zajímavou závodní dráhu plnou překážek pro zpestření. Šlapali jsme do toho ze všech sil. Prvnímu družstvu klaplo v podstatě vše a nastavilo laťku, kterou se podařilo podlézt nakonec jen jednomu týmu. Druhé družstvo dospělých mělo problém s vodou, a tak muselo přijmout místo 6.
Děti byly řádně namotivované a na své pokusy se vrhly jako vichr z hor. Výsledek? První a druhé místo! S třemi poháry jsme se tedy spokojeně vraceli domů. Děti s vidinou hezkého zakončení sezóny, dospělí naopak s odbytou premiérou a vědomostmi, na čem zapracovat před nadcházejícími závody ve Sv. Jiřím. Ale o tom zase až příště…
Letošní výsledky dětí nás opět potěšily a dokázaly, že kde je vůle, tam je cesta. A cesta je správná, jen nám dejte čas, důvěru a ideálně další děti, ať můžeme růst:)

Za soutěžící Radek Chudiak

SEDMÝ RETRO PLES V OUCMANICÍCH: NÁMOŘNICKÁ PLAVBA PLNÁ TANCE, SMÍCHU A PŘEKVAPENÍ

V sobotu 14. března se sál v Oucmanicích proměnil v palubu námořní lodi a hostil už sedmý ročník tradičního retro plesu. Stejně jako v minulých letech byl ples pořádán společně obcemi Oucmanice a Svatý Jiří a i tentokrát přinesl nezapomenutelný večer plný hudby, tance, dobré nálady a originálních kostýmů.

Tématem letošního plesu byl námořnický styl. Už při vstupu do sálu bylo jasné, že organizátoři si dali na výzdobě opravdu záležet. Modrobílé pruhy, lodní lana, záchranné kruhy, kotvy a další námořnické dekorace dotvářely atmosféru, ve které se každý host mohl cítit jako člen posádky plavící se za dobrodružstvím. Většina návštěvníků dorazila stylově oblečená – sál zaplnili kapitáni, piráti, plavčíci i mořské víly, a díky nim byla atmosféra skutečně výjimečná.

Hosté byli po příchodu vítáni přivítacím drinkem, který příjemně naladil chuťové buňky a otevřel večer slavnostním přípitkem. Krátce nato následovalo překvapení večera – předtančení skupiny VODKA, tedy VOdácké Divadelní a Kaskadérské Asociace. Jejich vystoupení bylo plné humoru, energie, nečekaných akrobatických prvků a nápaditých tanečních choreografií. Jejich show sklidila zasloužený bouřlivý potlesk a okamžitě rozproudila zábavu.

Celý večer doprovázela živá hudba, na kterou se tančilo až do pozdních nočních hodin. Ples měl svižné tempo, taneční parket nezůstal dlouho prázdný a návštěvníci si večer užívali plnými doušky. Vrcholem večera byla tradiční tombola, která se letos opravdu vydařila. Kromě drobných a vtipných cen se losovalo také o hodnotné výhry – mezi nimi například kvalitní kávovar, soudek voňavého rumu nebo hliníkový žebřík, který vyvolal v sále velké veselí a potlesk.
Závěrem patří poděkování všem, kteří přiložili ruku k dílu. Obrovský dík si zaslouží organizátoři plesu, dobrovolníci, kteří pomáhali s výzdobou, obsluhou i technikou, ti, kdo přinesli ceny do tomboly, i všichni, kteří svou účastí a dobrou náladou vytvořili krásnou atmosféru.
Sedmý retro ples v Oucmanicích opět potvrdil, že chuť se bavit a sdílet společné zážitky v naší komunitě nechybí. Večer se nesl v duchu radosti, přátelství a zábavy – a už teď se mnozí těší na to, co přinese příští, osmý ročník.

Pavel Marek

O DĚTSKÉM KARNEVALU

Byla nebyla jedna vesnice a v té byla kupa malých dětí. A byly to hodné děti. Proto se na začátku roku sešli takoví blázni, hasiči si říkali, tak jak to dělali vždy, a přemýšleli, čím děťátka poveselit. Napadala je spousta věcí, ale nebyla by kompletní plesová sezóna bez maškaráku. I začalo plánování, domlouvání a přemlouvání, co vše drobotině nachystat. Zkušení kamarádi dali těm méně zkušeným dobré rady z minulých let a ti mladší zas přihodili něco svého, až se z toho vyklubal báječný karneval. Když se naplnil čas, otevřely se dveře místní hospůdky a jejího sálu. Na děti čekala krásná výzdoba (kterou darovali dobří človíčkové z Lidových tradic), skvělé cukroví, senzační langoše a jiné pochutiny, sladká limonáda, cukrová vata, zábavné hry, prima muzika a kdoví co ještě. Ti, kteří už se cítili na masku staří zase ocenili výbornou kávu a jiné dobroty z výčepu. Několik desítek malých postaviček tančilo a rejdilo, hrálo si a zpívalo, baštilo a pilo, až se přiblížil očekávaný „zlatý hřeb" dne, a sice tombola. A byla vskutku královská. V malé tombole čekalo na robátka přes 60 cen. V té hlavní pak dalších 15 nejhodnotnějších. Hlavní cena byla koloběžka. Dále se mezi poklady objevila dětská kuchyňka, kompletní vybavení pro malé zahradníky, veliký traktor, stolní hokej, rodinné vstupy do ŠIKLANDu, balíčky mléčných výrobků, foťák či poukazy do Fly Zone Parku. To bylo radosti, to bylo nadšení, když se všechny ceny vylosovaly a každá našla svou rozradostněnou dětskou tvářičku. To už ale bylo hodin jak na kostele. Prckové ještě dobaštili a dopili poslední zbytky dobrot, naposledy se vyfotili ve foto koutku, a pak už hezky šupky dupky do svých pelíšků.

Tato pohádka se mohla stát realitou i nebýt sponzorů, kteří stejně jako my, chtěli být součástí něčeho, co udělá dětem radost. Rád bych zde tedy poděkoval obci Oucmanice, NAD ORLICÍ, o.p.s , Westernovému městečku Šiklův mlýn - ŠIKLAND, a.s., firmě Stavby DZ, s.r.o., Bovram.cz, Choceňská mlékárna, Džbánek Jan, Fly Zone Park. Poděkovat chci ale také všem, kteří nám pomohli s organizací, přípravou či úklidem, ale také napečením skvělého cukroví. Mám radost, že se pro prima věc mohlo spojit více kruhů a stejně jako při masopustu, i tady pomohl každý, nehledě na to, v jakém spolku je či není. Jak praví klasik: „Každé další zbytečné slovo, už je zbytečné.“ ☺

Za SDH Oucmanice Radek Chudiak

OUCMANICKÝ UZLOVAČEK

12. 4. 2025 se nám, po letité pauze, podařilo uspořádat Oucmanický uzlovaček. Volně jsme se inspirovali původní formou a soutěž uspořádali ve dvou kolech, kdy 1. kolo každý vázal hezky na domovské půdě a ze zaslaných časů postoupilo do finále 11 starších, 15 mladších dětí a 2 děti z přípravky. Pořadí v jednotlivých kategoriích bylo následující:

Přípravka: 1. místo Plívová Ema SDH Líšnice; 2. místo Dostálová Magdaléna SDH Sv. Jiří

Mladší: 1. místo Jirouch Karel SDH Líšnice; 2. místo Šímová Vendula SDH Oucmanice; 3. místo Punová Mariana SDH Oucmanice

Další umístění našich dětí z Oucmanic bylo 5. místo Moravcová Lucie a 7. místo Čermáková Augustýna

Starší: 1. místo Klimeková Adriana Jablonné n. Orl.; 2. místo Robenek Mikuláš Oucmanice; 3. místo Kameníková Sára Říčky – Orlické Podhůří

Z našich mládežníků se ještě umístil na krásné 5. příčce Jakub Michalec.

Za hasiče Jana Chudiaková

ZPRÁVY Z PALETY

Zatloukat, zatloukat, zatloukat!

S Paletou jsme na jaře pokračovali ve výsadbě polních stromořadí. Náš plán, učit žáky sázet stromy a vylepšit přitom okolí Oucmanic, se krásně potkal s plánem obec-

ních zastupitelek, vysázet stromy podél polní cesty směrem k „rozhledně“. Dvě třídy sedmáků k nám přijely na pobyt akorát v příhodnou dobu na sázení. Všechno tedy klaplo, snad i ke všeobecné spokojenosti. Žáci se každopádně do práce pustili s vervou a tento praktický program a nově nabytou dovednost ocenili.

Program jsme zahájili tím, že měli žáci zkusit dát dohromady aspoň 10 důvodů, proč takový strom zasadit. A co vy? Vymyslíte během 5 minut 10 důvodů? Vymyslíte i víc? ;-) Pokud vás nenapadnou, tak na „správné řešení“ narazíte hned v úvodu následujícího článku.

I my lektoři jsme si při jarním sázení vyzkoušeli něco nového. Koupili jsme a otestovali takzvaný zatloukač kůlů.

Předtím jsme totiž používali techniku, která by z fleku mohla posloužit jako instruktáž, jak nemá vypadat bezpečnost práce. Zatlouci bytelný dřevěný kůl napevno do země, totiž není jen tak. Obzvlášť ne, sahá-li vám vršek kůlu až nad hlavu. To si pak s sebou musíte přinést štafle, abyste žáčka nižšího stupně gymnázia dostali do potřebné výšky. Ten pak balancuje na štaflích na nerovném kraji pole, drží v ruce palici, kterou tak tak unese a snaží se s ní plnou silou trefit vršek kůlu. Nebohý spolužák, který kůl přidržuje ve svislé poloze, pod ním stojí v maximálním střehu, aby včas ucuknul, kdyby si náhodou kladivo nenašlo ten správný cíl.

Nebojte, nikomu se nic nestalo. Ale na jarní sázení jsme si už raději pořídili zatloukač. Jak to vypadá, vidíte na obrázku. Tenhle podlouhlý a hodně těžký „hrnec“ se nasadí shora na kůl. Dva lidi ho společnými silami zdvíhají a zase pouští. Silné dno pak naráží na vršek kůlu, aniž by z něj mohlo spadnout. Geniální že? Pokud budete chystat nějaké větší zatloukání, ozvěte se a rádi vám ho půjčíme.

M. Míkovcová

Zázraky cestou na rozhlednu

V předchozím článku jsme pomyslně vyrazili na cestu podél nově vysázeného stromořadí. Až trochu povyroste, mnohonásobně se nám za vloženou péči a energii odmění. Stromy totiž zajišťují spoustu služeb – zpomalí vítr, tvoří chladivý stín, odpařováním vody chladí okolí jako nejúčinnější klimatizace, pohlcují oxid uhličitý ze vzduchu, snižují erozi půdy, tlumí hluk, pohlcují prach, jejich květy dodají potravu včelám, mohou plodit plody pro člověka i potravu pro zvířata, poskytnou úkryt ptákům a jejich hnízdům, a dravci si na nich mohou posedět s dobrým výhledem na kořist… Děti by možná taky dodaly, že na stromy mohou lézt, pověsit si na větev houpačku nebo udělat domek ve větvích. Prostě strom je učiněný zázrak.

Pojďme ale po polní cestě pokračovat dál a podívat se, jaké další nenápadné přírodní zázraky na ní můžeme potkat. Vybrala jsem pro vás 15 nejzajímavějších, které jsem tu během jedné květnové procházky potkala. Znáte je všechny?

Vesnovka obecná. Přiznám se, že název téhle bíle kvetoucí rostliny s tučně vypadajícími listy jsem neznala a musela si ji vyhledat. Dočetla jsem se, že poupata a listy se mohou využít jako náhražka brokolice. Má údajně i spoustu léčivých účinků včetně protivirových, protizánětlivých, antibakteriálních i protirakovinných a chrání kůži před UV zářením.

Jitrocel kopinatý a jitrocel větší. Tenhle zázrak, který vám pomůže rychle zahojit rány (brzy zacelit – odtud název), máte venku po ruce doslova na každém kroku. Nějaký druh jitrocele roste skoro na všech polních i lesních cestách, na loukách, okrajích polí, a dokonce i ve městě ve škvírách v chodníku.

Svízel (přítula, povázka, syřišťový…). Druhů svízele tu roste víc. Všichni znáte přítulu, který se vám přilepí na tričko. Málokdo ví, že kořeny svízele se dříve používaly i v barvířství. Hlavně žlutě kvetoucí svízel syřišťový, který poskytuje červené barvivo. Pro barvení látek na červeno se sice více používala mořena barvířská, i ta však patří do čeledi svízelovitých.

Locika kompasová. Možná ji znáte i jako plevel ze zahrady. Určíte podle ní světové strany, protože listy natáčí tak, aby k jihu směřovaly jen hrany listů a spalující polední slunce se tak neopíralo do jejich plochy. Dočetla jsem se, že má sedativní účinky podobně jako opi-

um, jen bez vedlejších účinků; údajně tlumí kašel, snižuje hyperaktivitu a navozuje spánek.
Kostival lékařský. Kořen pomůže s modřinami, urychlí hojení pohmožděnin i zlomenin. Možná jste také jako malí z utržených fialových květních kalíšků vycucávali sladkou šťávičku, nebo je navlékali jako korálky na stéblo trávy.
Mochna husí a mochna plazivá. Účinné proti různým křečím v břiše. I tyto pomocnice máte kdykoliv po ruce, rostou blízko cest skoro všude.
Bršlice kozí noha. Nezdolný zahradní plevel, ale i úžasná léčivka s detoxikačními účinky a skvělá jarní zelenina plná vitamínů.
Lopuch větší. Rostlina pro krásu - na kožní choroby, proti akné, na růst a sílu vlasů... A kořen sklizený ve vhodnou roční dobu je lahodný a výživný. V některých částech světa se dokonce pěstuje jako kořenová zelenina.
Řebříček obecný všichni znáte, ale možná nevíte, že má podobné protizánětlivé účinky jako heřmánek, který tu samozřejmě podél cesty roste také.
Hluchavka bílá. Tu jste možná jako malí sbírali na školní sběr bylin. A opravdu má celou řadu léčivých účinků.
A skončím **dvěma rostlinami, které znají úplně všichni**, i ti nejmenší, dokonce i ti, které názvy rostlin vůbec nezajímají. Obě mají tolik léčivých účinků, že by jen jejich strohý seznam zabral minimálně dvě další stránky. Odhadnete, které mám na mysli? Až mě někde potkáte, můžete si váš odhad ověřit a zeptat se ;-)
Pssst! Tomu, kdo se mnou tuhle pomyslnou cestu na rozhlednu prošel celou a poctivě dočetl až jsem, poradím kouzlo (nebo to třeba berte jako hru). U altánku stojí velký vztyčený kámen a na altánku vyřezaný dřevěný poutník. Když při každé procházce jednomu či druhému svěříte nějaké pěkné zážitky nebo co vám poslední dobu udělalo radost (myšlenkou a s přiloženýma rukama), třeba vám tuhle uloženou pozitivní energii někdy vrátí, až ji budete v těžší chvíli potřebovat.
Radost a úžas z kouzel přírody Vám přeje

Míša Míkovcová

PROČ SÁZÍME LÍPY

Někteří z vás možná četli knížku botanika Jiřího Bodláka „Stromy a jejich léčivá moc“ a tam se můžeme dočíst následující řádky: „V zemích Čechů, Moravanů a Slezanů bylo zvykem, že při narození, svatbě či jiné významné události byla vysazována lípa. Pod vzrostlými lipami se konaly slavnosti, vesnické sněmy, a dokonce i kázání či bohoslužby. Lípě byla přisuzována léčivá moc, figurka z lipového dřeva se nosila pro štěstí a z lipového dřeva se vyřezávaly slavné oltáře, neboť toto dřevo se italsky nazý-

vá Lignum sanctum, tedy svaté dřevo. Co tedy je příčinou toho, že lípa byla tak uctívaným stromem, že se nakonec stala i stromem národním?

Pro odpověď musíme dojít až do počátků slovanského osídlení české kotliny. Když Slované přicházeli v šestém a počátkem sedmého století do Čech, v lesích se setkávali s množstvím vzrostlých, staletých lip a záhy poznali (pokud to už nevěděli), že lípa má pro ně stěžejní význam. Lípa je významnou medonosnou dřevinou, zaručovala existenci divokých včelstev, a tím byla vlastně schopna ochrany před největšími zly té doby, což byly zejména nemoci a hlad. Slované již znali léčebné účinky včelích produktů, propolisu, mateří kašičky i medu, který byl navíc důležitou potravinou, nekazil se, dobře se skladoval a v době neúrody nebo v zimě byl potravní alternativou, bránící smrti hladem. Proto také praotec Čech podle pověsti, nazval tuto zem „mlékem a strdím oplývající". Mléko znamenalo dostatek pastvin a strdí není nic jiného než medem naplněné plástve divokých včelstev.

Důležitost lípy máme potvrzenou i ze středověkých pramenů. Některé lesní řády (např. i Maiestas Karolina) zakazuje těžbu lípy a dubu. Všechny tyto věci byly základem toho, že se nakonec lípa stala naším národním stromem a ve větší či menší symbolice se vyskytuje i u ostatních slovanských národů. Bezpochyby k tomu přispělo i to, že lípa je symbolem dlouhověkosti, vytrvalosti a tím i symbolem tradice.

I naše víska měla a má lípy pocházející z tradic. Nejstarší by dnes byla „Lípa svobody", kterou vysadili naši předkové na hrázi rybníka v roce 1919. Lípa již svým názvem připomínala osvobození od rakouské nadvlády a vznik samostatného státu. Tato lípa stála na svém místě 64 let, bohužel při silné vichřici 8. 11. 1982 se vyvrátila a padla do rybníka. Na jejím místě byla hned v dalším roce 1983 vysazena nová lípa srdčitá (Tilia cordata). Ta měla život podstatně kratší a po 34 letech musela být 3. března 2017 skácena ze zdravotních důvodů, kdy postupně usychala většina větví. Znalci se vyjádřili, že příčinou může být kolísání vlhkosti v hrázi. Na jejím místě byla hned 29. března vysazena lípa nová, tentokrát lípa plstnatá (Tilia tomentosa), která by měla být odolnější na proměnlivý vodní režim. Poslední lípa byla vysazena v roce 2018 u vodojemu, která nám připomíná 100 let od vzniku samostatného státu.

Mimo pamětních lip roste v Oucmanicích více než desítka lip různého věku. Některé z nich byly skutečně vysazeny při narození nových občánků, jiné kvůli stínu a jiné jen tak pro radost či krásu. Ve většině případů se jedná o lípu velkolistou (Tilia paltyphyllos). Dvě lípy srdčité (Tilia cordata) najdeme při cestě k čp. 70. Rozdíl mezi nimi spočívá jednak ve velikosti listů, a hlavně v barvě jemných chloupků v úžlabí listové žilnatiny na rubu listu, které je u lípy velkolisté bíložluté a lípa srdčitá je má světlehnědé až rezavé. Lípa srdčitá snáší lépe mrazy, a proto je rozšířena i do sever-

ních oblastí. Její léčebné vlastnosti jsou u ní výraznější než u ostatních druhů, a snad proto byla vysazována u stavení jako památný nebo rodový strom, k čemuž mohla i přispět pověra, že odpuzuje zlé duchy. Určení druhu lip má však svá úskalí, protože lípy se mohou mezi sebou křížit a je prakticky nemožné určit, které znaky u příslušného jedince převažují. Lipky, které byly vysázeny v roce 2013 kolem chodníku ke kapličce s největší pravděpodobností patří ke kultivarům vzniklým právě křížením. Dnes tvoří kapličce malebnou kulisu, ale při jejich poměrně rychlém růstu mohou časem dominantu naší obce zakrýt zelenou hradbou. To však bude už starostí dnešní mladé generace.

Jiří Oliva

VLNY VEDER

V posledních letech si mnozí z nás všímají, že léta jsou teplejší, než bývala. Podle dlouhodobých měření se opravdu zvyšuje počet tzv. tropických dnů a nocí. Tropický den je den, kdy denní teplota přesahuje 30 °C a tropická noc je noc, kdy teplota neklesne pod 20 °C. Rostoucí trend bude v dalších desetiletích pokračovat.

Proč nám teplo vadí? Na regulaci tělesné teploty náš organismus za horkých dní vydává velké množství energie. Organismus oslabený jinými faktory (chronické nemoci, vysoký či velmi nízký věk, těhotenství, rekonvalescence, fyzicky náročná práce či sport…) tedy může snadno zkolabovat. I pro zdravé lidi je důležité, aby si organismus od vedra oddechl a načerpal sílu aspoň v noci. Pokud ale následuje tropická noc, vedro může mít závažné dopady i na ně.

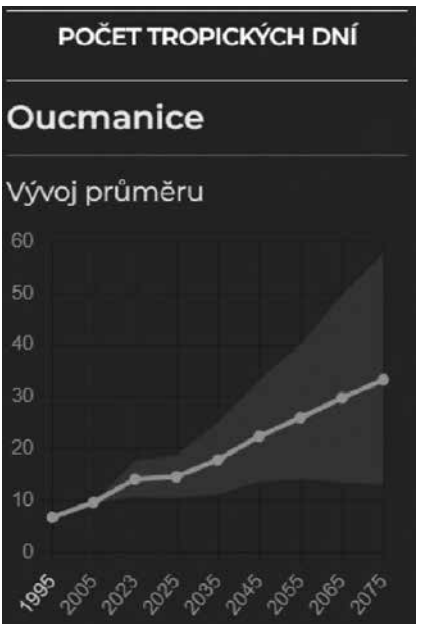

Kolik tropických dnů máme dnes – a kolik jich bude?

V jednotlivých letech mohou nastávat různé výkyvy, proto se spolehlivá klimatologická data průměrují vždy za třicetiletá období. A z těchto třicetiletých průměrů už můžeme vidět posun. V Oucmanicích bylo v období 1981–2010 průměrně 6,7 tropických dnů ročně. V období 2011–2040 naměřené teploty a model dalšího vývoje už ukazují průměrný počet 14,6 tropických dnů ročně. Pro období kolem roku 2055

(2041–2070) už model odhaduje nárůst na 26 tropických dnů ročně. Podrobná data najdete na webu Akademie věd: climrisk.cz

Co tento vývoj ovlivňuje?
Změny v počtu horkých dní a nocí souvisejí s proměnou podnebí. V posledních desetiletích dochází k postupnému oteplování především vlivem rostoucí koncentrace CO2 v atmosféře, což se projevuje i v letních teplotách. Teplejší léta znamenají více extrémně horkých dnů a menší ochlazení v noci.

Co s tím můžeme dělat?
Na změny teplot potřebujeme reagovat prakticky. Můžeme začít doma – například větráním pouze v noci, stíněním oken nebo výběrem materiálů, které se méně přehřívají. Pomáhá také vzrostlá zeleň kolem domu, která přispívá k ochlazení okolí.

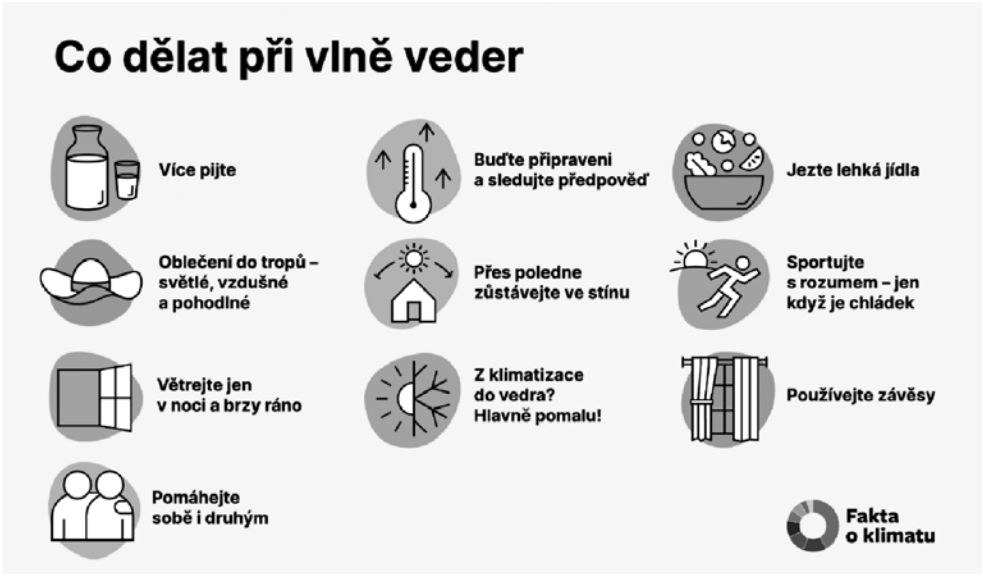

Nezastupitelnou roli mají ale i systémové kroky – na úrovni státu, krajů a obcí. Ty mohou zlepšit podmínky pro zvládání vln veder ve veřejném prostoru. Města mohou zřizovat chladící parky, vodní prvky, pítka, zelené plochy, stínění ulic nebo zavést i systém včasného varování obyvatel před blížící se vlnou veder, či informovat občany o klimatizovaných místech, kde se mohou ochladit.

Neméně důležitá jsou ale i opatření, která omezují vypouštění skleníkových plynů, a snižují tak zhoršování dalšího oteplování. V případě Česka patří mezi nejúčinnější kroky úspory energie, elektrifikace a přechod na bezemisní výrobu elektřiny. Mnohá z těchto opatření navíc pomáhají i domácnostem a obcím ušetřit.

(Tento článek o vlnách veder z větší části není můj, ale vytvořil ho tým ze vzdělávacího webu faktaoklimatu.cz. Nabízejí ho jako vzorový článek k převzetí a publikaci do obecních zpravodajů. Stačí dohledat a doplnit konkrétní číselné údaje pro danou obec. Ale přidala jsem i pár drobných vysvětlujících vsuvek navíc. Míša Míkovcová)

Přeji všem příjemné léto a dostatek odpočinku někde v chládku u vody 😉

Míša Míkovcová

ODPADY V ROCE 2024 A 2025

Celou zprávu o nakládání s odpady v roce 2024 naleznete na webu obce v sekci odpadové hospodářství: https://www.oucmanice.cz/sluzby/odpadove-hospodarstvi-v-obci.
V roce 2024 jsme celkově vyprodukovali 104,162 t odpadů bez odpadů s ukončenou životností (elektroodpad, baterie).

Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek	0
Kovy	8,5625 t
Z toho hliník odevzdaný obcí	0,095 t
Kabely	0
Papír a lepenka	2,998865 t
Sklo	4,080696 t
Jedlý olej, tuk	0,139 t
Plasty	5,216993 t
Biologicky rozložitelné odpady	42,12 t
Směsný komunální odpad	36,063937 t
Objemný odpad	4,98 t

Podle odpadové legislativy je důležitý údaj – množství směsného komunálního odpadu (směsný komunální odpad a objemný odpad) přepočteného na obyvatele. K 1. 1. 2024 obec evidovala 256 obyvatel.
41,043937 : 256 = 0,160 t = **160 kg na obyvatele**
V tomto parametru jsme vyprodukovali o 7 kg méně na obyvatele proti roku 2023.
Zde je nutné dále snižovat množství směsného komunálního odpadu.

Druhým sledovaným parametrem je sledování poměru mezi tříděným odpadem a zbytkovým odpadem. Poměr pro rok 2025 je stanoven na 60 % tříděného odpadu proti 40 % zbytkového odpadu. V roce 2024 jsme vykázali 60,5 % tříděného odpadu a 39,5 % zbytkového odpadu.

Druh odpadu	Cena celkem v Kč	Cena za kg odpadu
Směsný odpad	161925,-	4,49
Nebezpečný odpad	0	0
Objemný odpad	11981,45	3,10
Plasty – recyklační poplatek bez obsluhy	16494,25	3,16
Svoz kontejnery plast, sklo, papír	46899,6	3,95 Doprava + manipulace
Biologický odpad	37395,05	0,88
Celkem	274695,35	

V roce 2024 přispívala obec částkou 207 Kč na obyvatele.
Současná výše poplatku pro rok 2025 je stanoven ve výši 650 Kč na osobu s trvalým pobytem na území obce, případně majitele objektu určeného k rekreaci nebo k bydlení. V letošním roce došlo k zásadní změně v ukládání plastového odpadu. Minulé roky jsme ukládali plast do kontejnerů na stanovištích a letos do popelnic na plast, které máme v pronájmu od EKOLY. Druhou změnou je zajištění kontejneru na textilní odpad od společnosti TEXTILECO. Je usazen u prodejny. Podle informací firmy, byl textil vyvezen od začátku roku 6x a bylo sesbíráno 379 kg textilu. Od těchto změn si slibujeme zlepšení třídění odpadů v domácnostech.
Bohužel vývoj odpadů za první čtyři měsíce moc optimisticky nevypadá. Množství plastového odpadu stouplo za sledované období o 733 kg na celkových 2164 kg, což odpovídá našemu očekávání. Proti tomu množství směsného komunálního odpadu (klasické popelnice) nekleslo, ale stouplo za sledované období o 3263 kg na celkových 13717 kg. Jestli tento trend SKO bude pokračovat, jedná se o nepříznivý trend. Výhledově uvažujeme o snížení počtu svozů SKO o polovinu, tj. jednou za měsíc a také o separaci popela mimo popelnice na SKO. Mezi další možnosti vývoje patří lepší třídění bioodpadu.
Do kontejneru na objemový odpad vhazujeme kovový odpad, který stačilo o týden déle nechat hasičům. Jednalo se o jízdní kola, zárubeň, otočnou židli a elektroodpad. Obec tento odpad zbytečně platí.

Jak třídíme v letošním roce?

Leden v roce	Množství odpadu svezeného firmou Ekola Směsný + tříděný v tunách	Platba vč. DPH
2025	4,406 + 1,8	23 995

2024	2,170 + 0,740	16 993
2023	3,493 + 1,209	18 382
2022	3,745 + 1,638	15 514
2021	4,282 + 1,476	15 403
2020	2,989 + 1,503	12 021

Poznámky

- Obec je členem kolektivního systému zpětného odběru zařízení REMA.
- Vysloužilé baterie (tužkové, monočlánky, 9 V,…) obec odebírá do boxu umístěného v prodejně a při odběru elektroodpadu v obecním skladu. Dále se odevzdávají v prodejnách, kde se tyto baterie prodávají.
- Nepoužité léky se vracejí do lékáren.
- U plastového a papírového odpadu je nutné před vhozením do příslušného kontejneru maximálně zmenšit objem.
- Do kontejneru na kov nepatří sklo a plast.
- Kov třídíme na magnetický a nemagnetický (železo x hliník, měď,...)
- Bioodpad nelze vhazovat do kontejneru v plastových obalech, protože se v kompostu nerozloží.
- U prodejny je umístěn kontejner na veškerý textil s výjimkou zaplísněného a špinavého. Můžeme vhazovat použitelné boty a hračky.
- Stavební odpad nepatří do popelnice.
- Vyjetý automobilový olej patří do servisů.
- Do objemného odpadu nepatří kov a elektroodpad.

Josef Pavlíček

ŠKOLSTVÍ V OUCMANICÍCH 2/2

V druhém díle článku o historii školství se vracíme do období první republiky.
V roce 1937 proběhlo obcí prohlášení a žádost o přeškolení k Brandýsu nad Orlicí, které podepsala většina domácností, to vyvolalo místní obecní šetření. Přes všechnu snahu, však zůstala oucmanickým povinná docházka do školy ve Sv. Jiří.
Příchodem okupace za 2. světové války přišla výuka němčiny také do obecné školy, i označení škol bylo německo-české: „Převážná část občanstva brala toto kladně jako samozřejmost politických změn, jednotlivci s velkým nadšením.“ Státní zaměstnanci a veřejné osoby chodili na povinné večerní kurzy němčiny.

Po skončení války došlo k přejmenování škol prvorepublikových obecných, za války hlavních/výběrových na poválečné národní. Jak už správně tušíte, výuka němčiny ustoupila výuce ruštiny.
V roce 1945 proběhla další žádost o přeškolení do Brandýsa. Dobové důvody byly kratší vzdálenost docházky, výhodnější cesta krytým terénem po pěšině, možnost docházení s rodiči, kteří pracují nebo dojíždí po dráze, sjednocení docházky dětí do jedné školy. Rodiče se bránili docházce do Sv. Jiří a některé děti nechali lékařsky uznat neschopné docházky do vzdálenější obce.

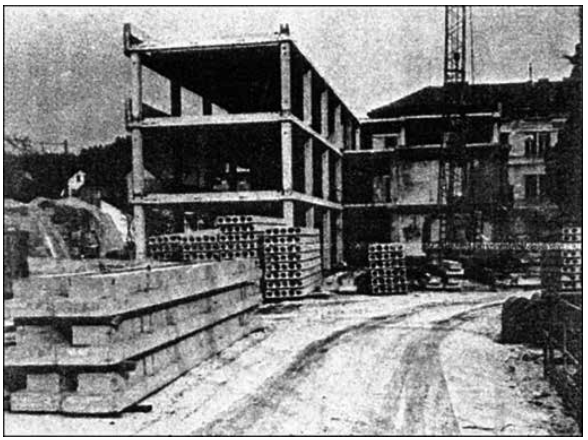

V říjnu vyhlásila školní komise v Brandýse sbírku na stavbu školy. V Oucmanicích se tehdy vybralo 60 tis. Kč (měnovou reformou v roce 1953 byla ale nevyužitá sbírka znehodnocena).
Při místním šetření proběhlo přeměření vzdálenosti 50metrovým ocelovým pásmem ze středu obce k prahu obou škol. Do Sv. Jiří naměřili 2515 m, do Brandýsa byla vzdálenost stezkou 2406 metrů. Místní šetření konstatuje vhodnější klimatické podmínky pro docházku v zimě i podávání teplého jídla na rozdíl od školy ve Sv. Jiří a doporučuje přeškolení. Díky přeškolení Oucmanic bude v Jiřím pouze jednotřídka a počet žáků klesne z 57 na 37. V Brandýse naopak zůstanou tři třídy s aktuálním počtem žáků: 28, 57 a 51. Zástupci obce Jiří a Loučky souhlasí pod podmínkou zpětného příspěvku na opravu školy z válečných let, kdy to nebylo možné. Navrhovaná částka 15 tis. korun byla přijata z obou stran.
V lednu 1946 byla změna přeškolení oficiálně potvrzena. V následujícím školním roce byla škola v Brandýse reorganizována a vznikly čtyři třídy.

Škola v Brandýse:

V roce 1950 vypracoval architekt Mužík studii, která řešila problém nedostačující kapacity školy v Brandýse návrhem na úplně nový školský areál na nezastavěných pozemcích v prostoru Křetína.
Z tohoto návrhu se podařilo v letech 1959-60 formou svépomocné stavební akce (tzv. „Akce Z“) realizovat na Křetíně pouze stavbu pavilonu mimoškolní výchovy, tj. školní kuchyni s jídelnou a školní družinou.
Tak utíkaly roky v období let 1970-80. Buď nebyly k dispozici rozpočtové finanční prostředky nebo stavební kapacity, někdy i obojí.
Studie budoucího rozvoje byla přehodnocena na etapovou variantu rozšíření školy, tak jak ji známe dnes.

V letech 1983-1984 začaly přípravné práce. V srpnu 1984 byla stavba oficiálně zahájena. Rozpočtová částka byla 7,1 milionů Kč
Fotka z průběhu montáže skeletu, která byla zveřejněna na obálce Brandýského zpravodaje v prvním čtvrtletí 1985.
Na dalším obrázku upoutá pozornost ztepilý zerav, který nesměl být z rozhodnutí odboru ochrany přírody ONV před zakládáním stavby skácen (hrozil vysoký finanční postih, snad 80.000 Kčs) a celá přístavba byla kvůli tomu posunuta mimo osu staré budovy.

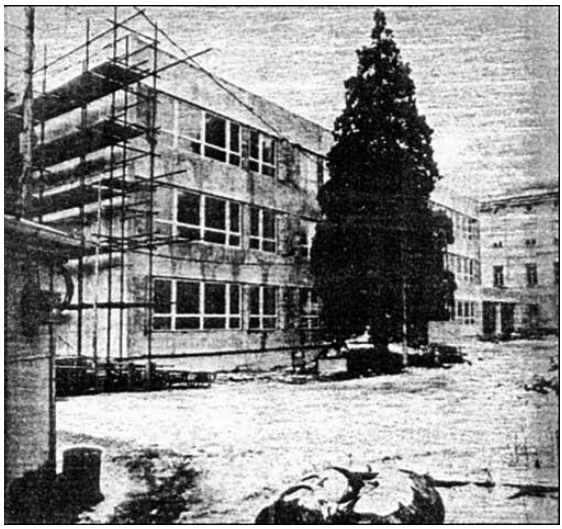

Zdroje: Obecní kronika, Základní škola a mateřská škola J. A. Komenského Brandýs nad Orlicí

Jakub Robenek

VČELAŘ PSYCHOLOG AMATÉR

Moc rád pozoruji včely, je to ostatně také pracovní náplň každého včelaře. Jako včelaři umíme dobře pojmenovat příčiny, nikdy se nezlobíme na včelu, že nás bodla nebo se vyrojila. Vždy si uvědomujeme, že jejich chování je jen důsledkem naší péče nebo vrozeného instinktu. Včelám vždy uznáme okolní podněty jako určující pro jejich chování.
Včely jsou vlastně podobně strukturovaná společnost jako lidé:
Dětství nebo larvální stádium. Jednodenní vajíčko v buňce může být čímkoli: trubcem, matkou, dělnicí, vždy záleží na výživě a velikosti buňky.
Zavíčkování plodu je přerod z krmeného na krmiče, z vyživovaného na živícího. Včela po vylíhnutí vypadá stejně jako každá druhá na louce, ale není to pravda. Nejprve se naučí starat o plod v úle, a ještě pár dní potrvá, než podlehne volání vášně okolní přírody. Květenství je totiž otevřený akt lásky bylin a stromů.
Ve výsledku se dělnice upracuje k smrti. Trubce včelí společenství vypudí, jakmile splní svůj rozmnožovací úděl a matku dříve nebo později včely nahradí mladší.

Podobně zajímavé jsou včelařovi psychologické nástroje. Třeba strach.
Při každém otevření úlu použiji dýmák pro zklidnění včel. Zakouřím pod strůpek, včely ucítí kouř a očekávají devastující požár. Začnou pobírat medu co unesou, před dýmem ustupují a nejsou bodavé.
Včely ale mají i svoji individualitu, některá se bojí kouře méně a hrdinně na včelaře doráží. A tak může včelař použít i technicko-fyzikální nástroje a zarosí včelu rozprašovačem. Včele navlhnou křídla, na těle jí ulpí voda, ztěžkne, sedne a dá pokoj.
Stejně zajímavě vypadá i soužití mezi jednotlivými úly. Při dostatku pastvy včely unizóno pracují a nosí nektar s pylem. Člověk by řekl, že dokud věří v uživení prací, vše funguje na jedničku. Pokud však včelař chybuje, vzniká loupež. Včely vycítí snadný zisk, možná to ovlivní i nejistota při špatné snůšce a silnější včelstva začnou rabovat ta slabší. Ze včelaře je v tu ránu mírový vyjednavač. Pomůže slabším úlům zlepšit obranu zúžením česen na minimum, ať včely brání kratší frontu. Potom uplatí agresory a odmění obránce dodatečným přikrmením.
Včelař brání také vyrojení úlu, jakmile včely obsadí všechen prostor úlu a mají se tak dobře, že jim nic nechybí, začne se šířit rojová nálada, jako by zmizela víra v další růst a rozvoj společnosti. Principem rojení je rozdělení včel na více rodin, které s malou nadějí na přežití opouští úl, čímž oslabují včelstvo.
Vidíte málo paralel? Včely mají i dopravní zácpy, jsou líné letět o kousíček dál česnem a všechny se tlačí do nejbližšího otevřeného očka. Čekají, naráží do sebe, padají, přetlačují se navzájem: „Já chci dovnitř, mám náklad! Ne já musím ven, ať neztrácím čas…“ Těžká včela utahaná sběrem se už už těší na přistání a oddech v úlu, v tom ale narazí do jakéhosi tvora a zamotá se do vlasů. Hrom aby do toho bacil…! Už má včelař žihadlo pod okem a včela střeva na trávníku…
Spolu se včelami žijeme ve vícevrstvé realitě, její struktura a principy se následně opakují v další a další podobné vrstvě. Zpravidla vidíme jen vrstvu nejbližší, při dostatečném zdokonalení i tu následnou nebo předchozí. Například struktura atomů je stavebně podobná struktuře sluneční soustavy. Shluk atomů tvoří naše reálné prostředí pro život. Shluky hvězd tvoří soustavy a galaxie a shluky galaxií…?
Pokud včely prožívají podobné situace, jsou spoutány podobnými zákonitostmi jako lidé?
Možná příště poznám, že mi někdo podkuřuje strachem. Nebo třeba začnu činy ostatních lidí hodnotit jako přirozenou reakci na jejich životní situaci.
Včela totiž není sama o sobě dobrá nebo zlá, to jen včelař udělal chybu.

Jakub Robenek

DEN ŘEMESEL

Svátek věrozvěstů Cyrila a Metoděje je v Oucmanicích už tradičně věnován programu všem generacím pod názvem Cyrilometodějský den řemesel. Letos to byl 13. ročník řemesel v Oucmanicích, který připadl na sobotu 5. července. Řemeslné odpoledne začalo ve 13 hodin. Oficiální zahájení začalo ve 14 hodin Státní hymnou v podání dechové hudby Věnovanka z Čáslavi. V projektovém programu se objevil výrobce šindelů pan Klouda s velice zajímavým stánkem věnovaný ruční tesařské práci. Každý měl možnost vyrobit nebo získat šindel a pak u kováře si mohl do šindele vypálit cejch s písmeny OUC. Mezi novými dovednostmi se objevilo plstění vlny v podání paní Jaroslavi Čermákové a umění rytířských soubojů. Před podiem se návštěvníci mohli potěšit vystoupením řezbáře motorovou pilou panem Pecháčkem, sokolnickým vystoupením v podání pana Ondřeje Kouby, rytířským soubojem a mezi nejlepší vystoupení patřilo provazochodecké show. Z vyřezávání motorovou pilou vznikla zvonička, či ukazatel k turistické cestě a bota v aktivním pohybu. Děti tradičně ocenily pěnu vytvořenou hasiči z Brandýsa. Je neuvěřitelné kolik radosti a emocí vykouzlí na tvářích těch nejmenších. Po koupeli v pěně samozřejmě následovalo oplachování vodou, které bylo už méně radostné. Počasí v tomto ročníku bylo letní, bezvětrné a bez deště. Podle vyjádření některých účastníků byl letošní ročník velice příjemný a zdařilý a za to patří poděkování Všem, kteří se na přípravě a průběhu podíleli a Všem, kteří podpořili projekt svou účastí.

Josef Pavlíček

dvacet pět let Pardubického kraje

NAD ORLICÍ o.p.s.

Uzlováček

Z výletu seniorů

ZVEME VŠECHNY GURMÁNY

GULÁŠ FEST OUCMANICE

06. 09. 2025 V.

DEVĚT SOUTĚŽNÍCH TÝMŮ

MASO Z UDÍRNY - PÁREK V ROHLÍKU - KLOBÁSY - ZVĚŘINOVÝ GULÁŠ
ZMRZLINA- DOMÁCÍ BUCHTY - KAVÁRNA- PIVEČKO
SLOSOVATELNÉ SOUTĚŽNÍ KUPONY O VĚCNÉ CENY

HLASOVACÍ LÍSTKY V PRODEJI JIŽ OD 12 HODIN

VSTUPNÉ ZDARMA

KUCHAŘSKÁ SHOW
V PODÁNÍ PAVLA ŠVESTKY
ÚČASTNÍKA HELL´S KITCHEN

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Tito občané oslavili významná životní jubilea v prvním pololetí roku 2025:

70 let – Ivana Kaňková

75 let – Anna Hlávková

Růžena Bisová

Vratislav Raba

80 let – Věra Krčmářová.

Do dalších let přejeme mnoho zdraví, pohody a šťastných chvil prožitých v Oucmanicích.

V prvním pololetí roku se nikdo nenarodil ani nezemřel.

Milena Čermáková

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Poslední neděli v dubnu jsme na obecním úřadě přivítali nové občánky, byli to Kryštof Imrich a Václav Pavlíček s jejich rodinami. Na harfu zahrála Maruška Míkovcová a básničky přednesly Vendulka Šímová a Lucinka Moravcová. Věřím, že si toto slavnostní odpoledne všichni užili a dětem se bude dobře vyrůstat v naší malebné vesničce.

Milena Čermáková

Dětský karneval

Soutěž mladých hasičů ve Svatým Jiří

Kalendář akcí II. pololetí roku 2025

06. 09	Gulášfest	SLT
26. 09.	Zasedání OZ	Obec
Září	Rybářské závody	SDH
Říjen	Drakiáda	SDH
Lis.	Lampionový průvod	Oucmaňáček
29. 11.	Valná hromada SDH	SDH
30. 11.	Zdobení stromečku	SDH
Prosi.	Betlémské světlo	Obec
Prosi.	Vánoční turnaj v tenise	SDH
19. 12.	Zasedání OZ	Obec

Vysvětlivky:
SDH - Sbor dobrovolných hasičů
SLT - Spolek lidových tradic

Akce budou upřesněny na webových stránkách obce, sociálních sítí a prostřednictvím obecního rozhlasu.
Změna programu vyhrazena.

Vydává: Obec Oucmanice. Evidenční č.: E 22152
Redakční rada
Telefon: +420 465 544 339, e-mail: obec@oucmanice.cz
Ilustrace: Michal Simper
Vydáno: červenec 2025, náklad 110 ks.
Sazba a tisk: Tiskárna Grantis, www.grantis.cz